



NØTTEKRÅKA

Om naturen i Bærum



*Innkalling og
saksdokumenter
til årsmøtet*

**Innkalling
til årsmøte
Naturvern-
forbundet
i Bærum**

**Tirsdag 3. mars
2026 kl. 19:30**

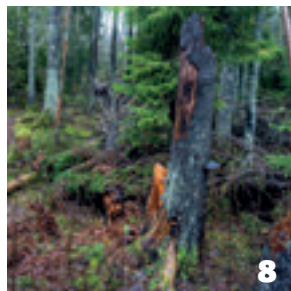
36

ÅRSMØTE



3

LYSAKERDALEN



8

TANUMSKOGEN



12

SJØFUGLER



18

FREMMEDE ARTER



I urolige tider er naturen enda viktigere enn før

For tiden lever vi en uforutsigbar verden, som virker skumlere enn på lenge. Det er vanskelig å holde følge med nyhetene. Den verdensordenen vi har levd i ser ut til å bryte sammen, det er krig i Ukraina,

og vi stoler ikke lenger på USA. Derfor bruker mange land i Europa mye ressurser på å ruste opp. Vi merker det her også: det ser ut som Hurummarka må gi tapt mot Chemring Nobels sprengstoffabrikk.

Heldigvis er det også noen optimistiske stemmer. Professor Vigdis Vandvik skriver i nyhetsbrevet Altinget 14. januar at det er gode

grunner til å se på det internasjonale natur- og klimasamarbeidet som et skikkelig kindereg, med muligheter for å fremme og styrke den regelbaserte verdensorden i vår tid. Hun mener at her finnes arenaene, erfaringene, mulighetene, og den folkelige støtten.

Selv mener jeg at i tider som dette er naturen enda viktigere for oss enn før, også lokalt. Betydningen av natur for folks trivsel og helse er godt dokumentert gjennom en rekke nasjonale og internasjonale studier. Naturopplevelser kan forebygge og lindre psykiske lidelser, og aktivitet gjennom friluftsliv har god helseeffekt.

Naturen påvirker kroppen vår gjennom å senke blodtrykket og hjerterytmen, øke nivået av lykkebringende hormoner som serotonin og endorfiner, og forbedre

søvnen. Naturen kan også befri oss fra kaotiske tanker, forbedre humøret og øke følelsen av sammenheng. Det kan vi trenge nå!

Som forskere ved NINA skrev i et debattinnlegg i Dagsavisen i mai 2023:

«Mer kontakt med naturen vil også føre til at flere føler eierskap til den, og ønsker å ta vare på den. Dersom vi skal nå bærekraftsmålene, må vi finne løsninger som gagnar både helse, klima, natur og miljø. Mye har vi god kunnskap om allerede, men mye er for lite kjent og for lite tatt i bruk i politikk og samfunn.

Det er på tide at vi tar inn over oss at naturen er vårt viktigste og beste helsesenter. Å ta vare på naturen, er å ta vare på oss selv.»

Å ta vare på naturen kan vi alle bidra til, også som enkeltmennesker. Vi gjør det gjennom valgene våre; hvilke politikere vi stemmer på, hvilke organisasjoner vi støtter, hva vi kjøper i butikken og på nettet. På et helt konkret nivå kan vi gjøre det gjennom dugnader, gjennom å plukke plast, gjennom å rydde fremmedarter. Å gi sitt lille bidrag kan også bidra til mening.

I Bærum arbeider vi i Naturvernforbundet med å ta vare på den naturen som er igjen i kommunen. Selv om Bærum er en presskommune, har vi marka, vakre grønne lunger og nærskooger, og verdifulle vassdrag. Flere og flere forstår heldigvis at det er viktig å ta vare på naturen. Vi vil fortsette å påvirke kommunepolitikere så godt vi kan, og vi vil fortsette arbeidet for å få politikere og alle andre til å bli stolte av den unike naturen vi har. 



**KARI
BALKE
ØISETH**
Styrelleder i NiB



NØTTEKRÅKA

NiBs hjemmeside <https://naturvernforbundet.no/osloogakershus/lokallag/baerum/> oppdateres kontinuerlig med informasjon om vårt arbeid - høringsuttalelser, merknader til planer, relevante presseklipp og artikler om aktuelle temaer. Du kan kontakte oss på

baerum@naturvernforbundet.no

Invitasjoner til arrangementer og naturvernnyheter legges også ut på NiBs Facebook-side. Du kan følge oss på Facebook: <https://www.facebook.com/naturvern.baerum> Følg oss også på www.youtube.com/@NaturvernforbundetiBærum, der vi legger ut filmer om Bærumsnaturen. Vi sender ut nyhetsbrev til våre medlemmer, blant annet om arrangementer og om våre siste uttalelser og presseklipp. Det er en del medlemmer som ikke har oppgitt e-postadressen sin til Naturvernforbundet, og derfor ikke mottar nyhetsbrevet og andre henvendelser. Vær så snill å sende e-postadressen din til medlem@naturvernforbundet.no Det er der de holder orden på medlemsregisteret.

Nøttekråka sendes til alle våre hovedmedlemmer, og inneholder saksdokumentene til årsmøtet. Avisa distribueres også til medlemmer i kommunestyret i Bærum.

Har du forslag til stoff?

Send e-post til baerum@naturvernforbundet.no

Utgitt av:

Naturvernforbundet i Bærum (NiB),
Postboks 252, 1319 Bekkestua
baerum@naturvernforbundet.no
Bankgiro: 1627.11.34243
Vipps: 31755
Org.nr. 971 258 551

Ansvarlig redaktør: Kari Balke Øiseth
Redaksjonsmedarbeidere: Morten Bergan, Bjørg Petra Brekke, Halvor Igesund og Bente Tovik

Utforming: Ketill Berger, Film&Form
Trykk: Rolf Ottesen AS
Opplag: 1900

Forsidebilde: Fra Villblomstenes dag 2025 på Nygård. Foto: Halvor Igesund
Småbilder: Lysakerdalen – foto Trond Taugbøl, Sjøfugl – foto Morten Bergan, Tanumskogen – foto Marie Helene Sønstabø, Fremmede arter – foto Kristin Bjartnes.





Lysakerelva er allerede vernet. Nå blir kantonene i elvedalen også vernet som naturreservat. FOTO: TROND TAUGBØL

Lysakerdalen får vern som naturreservat

Lysakerdalen står foran vern som naturreservat – en viktig milepæl for naturmangfoldet i elvedalen.

Tekst: Bente Tovik, Naturvernforbundet i Bærum

Statsforvalteren i Buskerud, Østfold, Oslo og Akershus sendte i fjor høst på høring et forslag om å verne Lysakerdalen som naturreservat. Naturvernforbundet i Bærum, Oslo Vest og NOA har

sammen utarbeidet og sendt et høringsinnspill til forslaget.

– Vi er svært glade for at verneprosessen for denne verdifulle elvedalen har kommet så langt, og synes det fremlagte forslaget i

hovedsak er godt, sier Kari Balke Øiseth, leder i Naturvernforbundet i Bærum.

Hvorfor Lysakerdalen er unik

Lysakerdalen har høyeste grad av nasjonal verneverdi. Bevaring av det rike artsmangfoldet – inkludert flere rødlistede arter – forutsetter at dagens naturarealer bevares. Det er en klar sammenheng mellom artsmangfold og areal, og det er viktig å ta vare på mosaikken av naturtyper langs elva. Mest mulig av arealet med naturverdier bør derfor inngå i reservatet. ►



I høringssvaret har vi stilt spørsmål ved hvorfor enkelte relevante eiendommer ikke er inkludert i verneforslaget, som i dag kun bygger på ordningen med frivillig skogvern. Vi mener det bør tas en ekstra runde med grunneiere. For eksempel er

ikke Lysakerelva og kantsonene vernet langs Grinidammen. Vi mener at Grinidammen bør vurderes på nytt, og bør inngå i reservatet. Dersom frivillige avtaler ikke er mulig, bør staten vurdere andre løsninger for å innlemme disse eiendommene.

Viktige verneverdier

Verdiene i området er knyttet til gammel, artsrik skog på kalkgrunn med mye dødt trevirke i ulike nedbrytningsstadier, samt fosseberg og økosystemet i elvevannmassene. Her finnes truet, sjelden og sårbar natur,



blant annet rik edelløvskog, rik blandingsskog, kalkedelløvskog, kalk- og lågurtfuruskog og grå-orheggeskog. I tillegg kommer flomskogsmark, ellevannmasser og en rekke sjeldne og truede arter – både på land og i vann.

Området har stor betydning

for biologisk mangfold på grunn av den sjeldne kombinasjonen av kalkrik grunn, fuktig lokalklima, varm klimasone og god kontinuitet i skog og vegetasjon. Her det registrert minst 128 rødlistearter, og området kan være av stor betydning for enkelte arters

Grinidammen og kantsonene rundt er ikke inkludert i vernet.

FOTO: BENTE TOVIK

overlevelse regionalt og ikke minst lokalt. For enkelte arter også nasjonalt.

Lysakervassdraget utgjør en sammenhengende skogsbekkekløft og blågrønn landskapsstruktur fra Bogstadvannet til fjorden, hvilket også gir det en svært viktig økologisk funksjon for fuglelivet. Det er observert 116 ulike fuglearter, inkludert 28 rødlistede arter. Her hekkes både strandsnipe, fossefall og vintererle. I skogliene hekkes mange vanlige arter av troster, meiser, finker og sangere. Med mye gammel skog, døde trær og løvskog er det også gode forhold for hakkespetter.

Lysakerdalen er ikke bare natur, men også viktig kulturhistorie. Det er mange rester og ruiner etter sager og møller langs elveløpet.

Strengeste form for vern

Naturreservat er den strengeste vernekategorien og brukes normalt for skog. Vern skjer i samsvar med naturmangfoldloven § 37, som åpner for vern av områder med truet, sjelden eller sårbar natur, områder med særlig betydning for biologisk mangfold, spesielle geologiske forekomster eller områder med særskilt naturvitenskapelig verdi.

I et naturreservat er det forbudt å foreta noe som forringer verneverdiene. Området kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. Forskriften kan også inneholde bestemmelser om vern av kulturminner. Dersom skjøtsel er nødvendig for å ivareta verneformålet, skal det samtidig med vernevedtaket legges frem en plan for skjøtsel, som kan inkludere avtaler med private og økonomisk godtgjørelse. ➤



Rester etter Holte sag ovenfor Røafossen. FOTO: TROND TAUGBØL

Sykling og ridning bør være forbudt

Forslaget til verneforskrift slår fast at all ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner. Motorisert ferdsel skal være forbudt, med unntak for nødvendig kjøring i forbindelse med vedlikehold eller akutte hendelser.

Det er bra. Men forskriften åpner også for at ridning og bruk av hest bare er forbudt utenom hovedturtrasé, og at sykling er tillatt på eksisterende stier.

Lysakerdalen blir mye brukt til friluftsliv. Spørsmålet om friluftslivets tilgang til Lysakerdalen kan trolig bli noe av det mest omstridte i forslaget.

I høringssvaret skriver vi at verken sykling eller ridning hører hjemme i dette bratte og sårbare dalføret. Begge aktivitetene medfører stor slitasje på naturen, og dette er allerede tydelig i enkelte partier. Vi bør prioritere det enkle friluftslivet til fots, hvor også møtende «trafikk» er til fots. Terrengsykling kan etterlate



re gjennom verneområdet ved Lysejordet. Statnetts opprinnelige traséforslag går gjennom et sårbart område med den utvalgte naturtypen kalklindeskog. Samtidig er Lysejordet et viktig rekreasjonsområde.

Vi håper Statnett nå utreder alternative traséer. Verneforslaget bør påvirke trasévalget, da det opprinnelige forslaget ble lansert før verneprosessen startet. Dette endrer premissene for valg av trasé.

Informasjon til nærmiljøet

Lysakerdalen har både biologiske og kulturhistoriske verdier, og brukes til idrett, friluftsliv og rekreasjon. Som vi skriver i høringssvaret, er vi bekymret for slitasje som følge av stor ferdsel. Det er allerede problemer med hogst, slitasje og kasting av hageavfall. Hageavfall er en alvorlig trussel mot elvedalens flora, da fremmede arter kan etablere seg og konkurrere ut den naturlige floraen vi ønsker å verne. Derfor er vi opptatt av god informasjon til alle nærbeboere om at de har et ansvar for å ta vare på det nye verneområdet.

Statsforvalteren bør være forvaltningsmyndighet

Naturvernforbundet mener at når verneverdiene er så store, og presset mot dem er høyt i et område med stor befolkningstetthet, bør Statsforvalteren være forvaltningsmyndighet. Kompliserte forskrifter og regelverk tilsier at det vil være uheldig å legge forvaltningen til et eget organ uten erfaring med naturreservater. Statsforvalteren må selvsagt utvikle et nært og godt samarbeid med Oslo og Bærum kommuner om forvaltningen.

Området er tilbudt av grunneierne selv

Verneforslaget omfatter arealer i både Oslo og Bærum kommuner. Området som foreslås vernet eies av fire grunneiere – to kommunale og to private. Området er tilbudt for vern av grunneierne selv, gjennom ordningen med frivillig vern av skog. Ved frivillig vern blir grunneierne og staten enige om erstatning, avgrensing og vernebestemmelser før vernevedtak. Etter høring og forhandlinger kan det bli endringer både i vernegrense og vernebestemmelser. 🦉

Les hele høringssvaret på vår nettside under Høringer.

store spor, og vi er usikre på om syklistene kan skille mellom stier og dyretråkk. Et generelt forbud vil være langt enklere å håndheve.

Høyspentkabel gjennom verneområdet?

Vi påpeker også at det pågår en prosess med å legge høyspentkabel i bakken mellom Hamang i Bærum og Smestad i Oslo. Kabelen kan komme til å skjæ-



Det er mange fine turstier i Lysakerdalen. Her er en liten bro på stien nord for Grinidammen. FOTO: BENTE TOVIK



Plataået med Tanumskogen sett fra Tanumveien. FOTO: KARI BALKE ØISETH

Tanumskogen

Tanumplataået, med kulturlandskapet, sin flotte utsikt og den gamle middelalderkirken er et av de vakreste stedene i Bærum, som innbyggerne kan være stolte av å vise frem. Her ligger også en svært viktig nærskog.

Tekst: Marie Helene Sønstabø, Naturvernforbundet i Bærum

Hvis du parkerer ved kirken og rusler nedenfor gravlunden befinner du deg plutselig i ekte naturskog. Helt uten å måtte sykle kilometervis inn i marka først. Her leker barna daglig ved bålplassen, hunder luftes, folkehelse ivaretas ved joggeturer og rekreasjon, problemer drøftes med venninner og kamerater.

Kanskje ser du et par ungdommer henge i en køye mellom trærne, i stedet for i et bysentrum.

Skogen vokser på berggrunn av rombeporfyr, som er en sjelden bergart og gir et landskap med stor variasjon.

Som det står å lese i Nøttekråka 1 – 2020 har det kostet å redde

skogen. Vi takker Tanum Vel og Oldsaksamlingen for tålmodig arbeid for å bevare Tanumskogen mot utbygging. Naturvernforbundet i Bærum (NiB) og Naturvernforbundet Oslo og Akershus (NOA) har ved to anledninger prøvd å få vernet Tanumplataået som landskapsvernområde, uten å bli hørt.

Grunneier ønsker å hogge deler av Tanumskogen, NOA klager

I august 2025 oppdaget NOA at grunneier hadde sendt søknad om hogst til Bærum kommune for deler av skogen i nord. Det var i hovedsak søkt om flatehogst. Dette er en hogstmetode som etterlater skogen nesten uten trær. Dette er ikke bra for dyrelivet, biologisk mangfold eller friluftsliv.

Skogbrukssjefen i Bærum behandlet søknaden etter forskriften som gjelder skogsdrift i Oslomarka (*Forskrift om skogbehandling og skogsdrift i Oslo og nærliggjande kommunar*). Denne forskriften gir kommunen mulighet til å knytte forutsetninger til planlagt skogsdrift. Skogbrukssjefen satte i utgangspunktet noen vilkår for hogsten, og ba om selektiv hogst på deler av arealet. Dette er mer skånsomt og ivaretar friluftsliv- og naturverdiene bedre.

Medlemmer og biolog fra NiB og NOA plukket opp hogstsøknaden og dro på befaring i skogen sammen med en journalist fra Budstikka. De fant verdifull løvskog, sumpskog og flere rødlistede arter. Papiravisa hadde et stort oppslag om saken 1. november.

NOA har ansvar for Naturvernforbundets arbeid med Oslomarka, og følger opp planer om hogst i Marka, uavhengig av kommunegrenser.

Forskriften gjelder ikke for Tanumskogen likevel

Da klagen fra NOA ble behandlet, oppdaget kommunen at området ikke lenger er dekket av forskriften om skogsdrift i Oslomarka. I 2022 ble virkeområdet for forskriften justert. Tanumskogen, sammen med all skog på Tanumplataået og en rekke andre nærskoger i Bærum, ble flyttet ut av det området forskriften dekker. Dermed måtte vedtaket knyttet til hogstsøknaden oppheves.

I opphevingsvedtaket stilet til grunneier står bl.a. følgende:

«Skogeier må ved gjennomføring av hogst fortsatt forholde seg til naturmangfoldlov, skogbrukslov med forskrifter og PEFC skogstandard, men vilkår om hogstform og redusert hogstflatestørrelse i tidligere vedtak faller bort.»

Da er vi ved sakens kjerne og store paradoks: Nærskogene



Biolog Erik Kagge leter etter rødlistearter. FOTO: MARIE HELENE SØNSTABØ

våre har mindre beskyttelse enn skogen i marka. Og dette til tross for at mange av dem har store naturverdier og stor betydning for nærfriluftsliv.

Vi har for øvrig oppdaget at det finnes en eldre reguleringsplan for Tanumvei-området.

Etter hva vi forstår er reguleringsplanen fremdeles gjeldende og kan leses her: <https://arealplaner.no/baerum3201/arealplaner/835?knr=3201&gnr=45&bnr=72&teigid=73561332>. I Tanumskogen omfatter reguleringsplanen oldtidsveien Kirkeveien og flere dammer som er regu-

lert til spesialområde naturvern. Det er fastsatt klare bestemmelser for forvaltning av disse områdene. Oldtidsveien og en av dammene ligger i områdene hvor det ble søkt om hogst, men i den opprinnelige behandlingen av søknaden var reguleringsplanen ikke nevnt.

Å gå på tur i skogen er enda finere når man leter etter verdifull natur

Her er noen av de sjeldne artene som ble funnet under Naturvernforbundets befaring, hvis leserne vil søke dem opp og lære mer om hver art i Artsdatabanken: ➤



Rustskinn (*Crustoderma dryinum*) lever i gammel granskog med mye død ved, og er bare funnet på 42 lokaliteter i Norge. FOTO: ERIK KAGGE



Rosenkjuke (*Fomitopsis rosea*) er en karakterart for gammel lavereliggende granskog, og er vurdert som Nær truet på rødlista. FOTO: ERIK KAGGE

Skrukkeøre, rustskinn, rynkeskinn, klengeskjute, pastellkjute, rosenkjute, svartsonekjute, rosenjodskinn og kronepigskinn.

Felles for naturskogsarter som disse er at de trenger større områder med skoglandskap med høy andel naturskog, mens de er sjeldne i skoglandskap med små og fragmenterte naturskoger. Dette vil si at de har dårlig sprednings- og etableringsevne over lengre avstander og i områder med lav populasjonsstørrelse. De trenger altså større områder med naturskog for å klare å spre seg. Samlet nasjonalt antas derfor artene å være i pågående tilbakegang, og vi har et stort ansvar for å stanse denne negative utviklingen.

De gjenværende naturskogene (forstått som den skogen som

ikke tidligere har vært flatehogd), slik som deler av Tanumskogen, er svært viktige å bevare som leveområder for de mange rødlistede artene som lever i skogen. Nær halvparten av de 2 752 truede artene i Norge lever i skogen. Minst fire av dem som er vurdert som sårbare (VU), en truet-kategori i Artsdatabankens rødlistevurdering, finner vi i Tanumskogen. Det gjelder artene klengeskjute, pastellkjute, rustskinn og rosenjodskinn.

Det er jo en spesielt fin tanke å vite at når vi er på tur i nærskogene rundt Oslofjorden, deler vi skogen med et artsmangfold som er spesielt og sjeldent. Om artsmangfoldet skal forbli rikt, bestemmer vi selv gjennom måten vi som samfunn forvalter skogene våre.

Hva mener Naturvernforbundet om skogbruk?

Vi i Naturvernforbundet er ikke motstandere av bærekraftig skogbruk, og utnyttelse av skog som en svært viktig fornybar ressurs. Vi forstår også grunneiers legitime ønske om utnyttelse av skogen sin. Men vi mener det er viktig å ivareta friluftsinteresser og naturmangfold på en god måte. Dette innebærer bl.a. at ulike skoger, og deler av skoger, bør skjøttes ulikt.

Naturvernforbundet klager kun på rundt 3 prosent av alle hogster i Osloområdet, og da handler det altså om store naturverdier det er viktig å ivareta.

Utgangspunktet for debatten er nettopp at denne viktige skogen, og andre nærskoger i Bærum, har dårligere beskyttelse



Den døde veden i Tanumskogen er leveområde for mange rødlistearter. FOTO: MARIE HELENE SØNSTABØ

enn skogen i Marka, etter at grensene for forskriften om skogsdrift i Oslomarka ble endret.

Selv om sertifiseringsordningen for skogbruket (norsk PEFC skogstandard) har gode intensjoner om bærekraftig skogskjøtsel, mener vi at den ikke er tilstrekkelig for disse skogene. Flere miljøorganisasjoner peker på at kravene i PEFC standarden ikke er strenge nok til å bevare biologisk mangfold og truede arter.

I Tanumskogen er det Viken Skog som skal foreta hogsten. En god nyhet derfra er at de vil foreta egne nye miljøkartlegginger før de hogger. Dermed blir det ikke hogst før tidligst vinteren 2026/27. Utsettelsen skyldes

nok alle rødlisteartene NOA og NiB fant på sin befarings- og viser hvor viktig naturkartlegging er.

Hva bør skje med Tanumskogen?

Som vi tidligere har gitt uttrykk for i leserinnlegg og gjennom Budstikkas avisoppslag:

«Detta är mina skogar, fast jag äger dom inte.» sa den legendariske vandreren Nitahå-Jussi som blant annet levde i Finnskogene.

Vi ønsker å finne en måte der interessene til skogeier, friluftsliv og naturvern avveies på en bedre måte enn i dag. Vi ønsker at Tanumskogen skal ha

minst samme grad av beskyttelse som skogen i marka..

Vi mener at det beste for Tanumskogen ville være på ny å vurdere varig vern av Tanumpla-

tået som landskapsvernområde. Kulturlandskapet i Kolsås-Dælivannområdet har vært vernet på denne måten siden 1978, til stor glede for oss alle.

Ordfører Lisbeth Hammer Krog skrev et optimistisk forord i praktboka om Tanumplatået som NOA har utgitt. Der håpet hun på fornuftig bærekraftig bruk av området. Bærum Venstre og Bærum Arbeiderparti har allerede programfestet varig vern av Tanumplatået.

Vi ønsker at kommunen tar initiativ overfor statlige myndigheter for å få Tanumplatået beskyttet som landskapsvernområde.

Slik kan kommunen hegne om Tanumplatåets mange verdier, både innen friluftsliv, naturmangfold og fortidsminner. 



Makrellterna finner fremdeles brisling den kan mate ungene sine med

Sjøfuglene i indre Oslofjord

Tekst og bilder: Morten Bergan, Naturvernforbundet i Bærum

I Oslofjorden «flyter» det mange små holmer og skjær. Sjøfuglene foretrekker disse som hekkeplasser fordi de gir beskyttelse mot fiender som rev, hund, katt, grevling – og mennesker. Måker og terner er sosiale arter som hekker i kolonier. De er aggressive overfor inntrengere, så da tør ikke eggrøvere å innta holmen. Fuglene skriker og stuper ned mot fienden som flykter

unna. Dette benytter andre arter seg av, som ender og vadeugler. Disse får beskyttelse av måker og terner om de velger å hekke i måkekolonien.

Indre Oslofjord har rike hekkebestander av sjøfugl med et bemerkelsesverdig høyt arts- mangfold. I dag hekker et drøyt snes arter sjøfugler her – måker, terner, andefugler og vadeugler. Til og med skarv hekker nå i in-

dre Oslofjord. Det har ikke alltid vært slik, for det var ikke bedre før i tiden. For hundre år siden lå fjorden tom.

Fra tom fjord til rik fuglefauna

Naturen er dynamisk, og arts- sammensetning endrer seg over tid. Artene virker på hverandre, positivt med synergieffekter, eller negativt med artskonkurranse. Endringene skyldes også menneskelig påvirkning. Temmelig sikkert var det et yrende sjøfuglliv i middelalderen, om det da ikke var for kaldt klima for noen av artene som er her nå i 2025 (hettemåke og knoppsvane f.eks). Men jakt og naturalhus-



Hvitkinngåsa har overtatt for kanadagåsa, og hekker i hele fjorden

holdning førte til at det meste ble sanket, slaktet og spist. I løpet av 1830-årene forsvant det meste av hekkende sjøfugler fra Kristianiafjorden. Flere folk, bedre båter, bedre våpen. Maten ble skutt og samlet inn ute på fjorden – til siste måkeegg. Rundt 1900 lå fjorden forurenset og tom for fugleliv.

Opphør av naturalhusholdning, endring i fiske- og jordbruk, fredning og nytt natursyn, kombinert med mildere klima gjennom 1900-tallet, har gitt rom for en positiv utvikling for mange arter. Etableringen av renseanlegget (VEAS) i 1982 har også hatt effekt. Økende forekomst av storskarv, siland og ærfugl tyder på bedre vannkvalitet.

I dag har noen arter positiv bestandstrend mens andre arter har negativ. Som generell trend kan man fordele artene omtrent

slik; gresspiserne øker i antall, fiskespisende arter har varierende trender, bentisk spisende arter har økende bestander og «søpelpispiserne» avtar i antall.

Gresspiserne

Både grågås, hvitkinngås og kanadagås etablerte seg på slutten av 1970-tallet og har hatt en eventyrlig bestandsvekst siden da. Kanadagås, som er en fremmedart, er nå nesten borte etter punktering av egg og andre forvaltningstiltak. Det hekker bare noen få par i hele indre Oslofjord. Hvitkinngås, derimot, etablerte seg i Bærum i 1999 (Vassholmene), og nå hekker det 450 par i indre Oslofjord. Enhver holme med respekt for seg selv, huser hekkende hvitkinngjess. Gjessene finner noe mat i fjæra, men helst holder de seg med plengress og fungerer som «fjellgeiter» på

øyene ved å holde vegetasjonen nede.

Knoppsvana er en nyinnvandrer til Norge, som hekkefugl først på 1920-tallet. I Oslofjorden fant vi den første gang så sent som i 1993. Svanenes yndlingsmat er ålegress. Ålegress ble utryddet fra Nord-Atlanteren på 1930-tallet, men har reetablert seg i de fleste mudderbukter i Bærum og i Asker – til svanenes store glede. Svanebestanden er i jevn økning.

Fiskespiserne

Fiske- og sildemåke, makrellterne og storskarv, samt fiskeendene siland og laksand er fiskespisere. Fiskemåke og makrellterne reetablerte seg i fjorden på 1900-tallet, men bestanden går nå tilbake. I 2025 hadde ternene et godt hekkeår, mens 2024 var et dårlig. Kanskje ligger ►

mye av ternenes problem heller i overfiske på overvintringsstedet i Guineabukta?

Fiskemåken hekker nå heller på bytak enn på holmer. Dit kommer ingen fiender og det er matrester å finne rundt pølsebodene. Færre hekkende fiskemåker i selve fjorden altså, men deler av bestandsreduksjonen oppveies av at de har blitt takhekkende bymåker.

Sildemåkene har hatt en formidabel bestandsøkning fra det første hekkefunnet i 1973 (Torvøya v. Fornebu) til omkring tusen hekkepar i 2021. Siden da har bestanden imidlertid gått ned igjen.

Storskarven, som nå hekker i Sør-Norge, er en reetablering av den mellomeuropeiske skarvepopulasjonen («mellomskarv»), og ikke den nord-norske skarvepopulasjonen. Skarven forsvant som hekkefugl fra Danmark og Sverige på slutten av 1800-tallet pga. overbeskatning. Opphør av fangst gjorde at bestanden økte igjen, og den reetablerte seg i Skandinavia. I Norge begynte den

å hekke i 1998 og vi fant hekkende skarv første gang i indre Oslofjord i 2013. Nå sitter det skarv på enhver stake i fjorden. Det er klart at en økende skarvebestand skyldes rikelig med fisk i fjorden. Storskarven tar alt av fisk, men særlig er leppefisk på menyen. Nå følger den mindre slektningen toppskarv etter, og har begynt å hekke i ytre Oslofjord. Den foretrekker litt mindre størrelse på fisken.

Silanda har kanskje alltid forekommet i fjorden, dog gjerne som fugler på trekk. I dag er silanda en vanlig art på fjorden året rundt. I hekketiden ser vi også oftere laksand med ungekull. Det er nytt. Det er klart at fugler som jager småfisk har det bedre med klarere vann, slik det ble etter at renseanlegget kom i 1982, enn i årene før, da kloakken gikk rett ut i fjorden.

Bentiske spisere

Andefuglene **ærfugl og sjøorre** er såkalte bentiske spisere. De dykker og finner fastsittende mat på bunnen. Særlig blåskjell, men



Ærfuglen er blitt den vanligste andearten i Oslofjorden. Her ser vi en hann med to hunner

en og annen bergnebb og sjøpiggsvin går også ned.

Ærfugl var en sjelden art på midten av 1900-tallet, og det var en liten ornitologisk sensasjon da vi så det første ungekullet

Mellomskarven
finner vi ofte på
stakene i fjorden



(Mellemskjær v. Gåsøya) i 1979. I dag er ærfuglen den vanligste andearten i fjorden med ca. 1200 rugende hunner.

Sjøorra hekker ikke i fjorden, men vi ser dem på trekk og som

vintergjest i økende antall. I vinter har det ligget innpå 150 individer utenfor Snarøya, hvor vi på 1970-tallet kun så 3-4 stykker på en god søndag.

Vi tar med **tjelden som ben-**

tisk spiser, selv om den ikke dykker for å finne føden. Den finner skjell og strandsnegl i fjæra. Tjeldebestanden reetablerte seg i indre Oslofjord på 1950-tallet og nådde en topp på 110-130 par ved ►



Denne tjelden
skriker bekym-
ret

sekelskiftet. I dag er bestanden
noe avtakende, men stabil på ca.
75 par de siste åra.

Søppelspiserne

Hettemåke og gråmåke er
altetere som tidligere fant mat på

åpne søppelfyllinger. Disse ble
det mange av etter krigen. Hette-
måke er også en insektspiser og
den finner fjæremark om våren.
Hettemåke er ingen sjøfugl rent
ernæringsmessig, bare i kraft av
å hekke på trygge plasser i fjor-

den. Hettemåke hører mer til i
næringsrike tjern, og dem ble det
jo flere av med all avrenningen
fra landbruket på 1900-tallet.
Hettemåke fantes ikke i Norge før
tidlig på 1900-tallet, og hos oss
etablerte den seg først i sumpene



Hetttemåke på reir

ker. I dag hekker knapt 1000 par i fjorden. Gråmåka fulgte samme trend, men toppen kom i 1999. Da hadde også Yggeseth og Grønmo blitt konteinerhavner.

Her nevner vi også **svartbakken** – toppredatoren som spiser alt, inkludert nyklekte måke- og andunger. Å bo i matfatet har gitt gode år for svartbak siden det første hekkefunnet i 1971 (Kråkholmen v. Ostøya). Men en toppredator vil jo aldri dominere, så under 100 par hekker i fjorden.

Andre arter

Stokkanda forsvant også fra Kristianiafjorden, som lå fugletom i hundre år. I etterkrigstiden hekket stokkanda i fjorden, og vi fant tidligere ofte et dusin andereir på våre tellinger. Men i dag finner vi knapt fjordhekkende stokkand. Kan hende er forekomsten av gress og konkurransen om hekkeplasser fra disse store fuglene for tøff for denne vevre anda.

Gravanda er den mest iøynefallende anda i fjorden, et tidlig vårtegn. Det første ungekullet var ved Brønnøya så sent som i 1964,

og bare få år senere opplevdes gravanda som vanlig i grunne mudderbukter i Bærumsskjærgården. Særlig i kilene på Fornebulandet. Nå går bestanden tilbake, og i dag er det knapt ungekull å se. Kanskje har renseanlegget og en renere fjord, som er gunstig for silanda, vært ugunstig for gravanda som trivdes i grønskebevokste mudderbukter. Grønske ser vi jo ikke lenger.

Fiskeørn og havørn er oftere å se fjordlangs, og siden sekelskiftet hekker de igjen langs kysten, dog ikke i Bærum.

Vern og fremtid

For å verne om sjøfuglene og deres hekkeplasser, ble det i 1978 opprettet naturreservater med ilandstigningsforbud i hekketiden; 15. april til 15. juli. Ti av lokalitetene lå i Bærum. En ny verneplan medførte ytterligere tre bærumlokaliteter vernet i 2009. Nå er det på tide å verne også marine grunner i fjorden. Det er der maten står. Nedbygging av strandsonen og nitrogenavrenning fra jordbruket må det også bli slutt på. 🐦

på Fornebu i 1940, og i fjorden først i 1952. Bestandsveksten var formidabel og hetttemåka nådde en topp på 15 000 par i 1991 – omtrent samtidig med at Isi ble en konteinerhavn, uten åpent tilgjengelig mat til sultne fjordmå-

Bli med på dugnad mot fremmedartene!

Hvorfor krabber voksne mennesker på knærne på et spisst og ubehagelig svaberg en junidag? Hva driver folk ut på ei øy i Bærum for å luke fremmedarter?

Tekst: Kristin Bjartnes, Naturvernforbundet i Bærum

Naturvernforbundet i Bærum jobber aktivt mot invaderende, fremmede karplanter som kjempebjørnekjeks og kanadagullris. I 2025 luket vi også gravbergknapp på Borøya.

I Bærum har vi sårbar og truet natur som må beskyttes. Gravbergknapp truer en sjelden naturtype som kalles «Åpen grunnlendt kalkmark». Dette er en utvalgt naturtype¹, som hovedsakelig finnes rundt Oslofjorden, og som er leveområde for noen av våre mest sjeldne plantearter. Nedbygging har redusert arealene betydelig de siste 50 årene, samtidig som de blir invadert av mer enn 50 fremmede arter som syrin, taggblåhegg,

mispelarter og gravbergknapp. Gravbergknapp er kategorisert med *Svært høy risiko SE* i Fremmedartslista til Artsdatabanken. Gravbergknapp etablerer seg godt på strandberg, åpen grunnlendt mark (kalkrik så vel som kalkfattig), og på lysåpne habitater som slåttemark, og fortrenger andre arter som rødlisteartene aksveronika, nikkesmelle og smaltimotei. Gravbergknapp finnes i nesten alle naturreservater, på kalkrike øyer, på knauser og strandberg. Den sprer seg raskt. Den kan også formere seg ukjønnet ved at deler av morplanten (som røtter, stengler, blad) løsner, faller av, og utvikler seg til nye planter.

Hvorfor er det viktig at unger lærer om fremmede arter og faren de utgjør for sårbar natur? Jo,

fordi dersom vi skal holde invaderende fremmede arter i sjakk, er det et møysommelig arbeid som vil kreve innsats fra flere generasjoner.

Fremmede arter regnes som en stor trussel mot naturmangfoldet i Norge. Mink, kanadagås, havnespy, brunsnegler, stillehavsøsters, kanadagullris, gravbergknapp, gravmyrt og hagelupin, er fremmede arter som er etablert i

¹ En utvalgt naturtype er viktig for en eller flere prioriterte arter, er truet internasjonalt, eller har stor naturlig utbredelse i Norge.



Blomstrende gravbergknapp. FOTO: OLE BJØRN BRAATHEN



Norge, og som har stor negativ effekt på naturmangfoldet. I Norge har 1400 fremmede arter allerede spredt seg til naturen.

I Bærum er det registrert ca. 440 fremmede arter med ca. 20 000 registrerte funn i Artsobservasjoner.

Fremmedartslista viser hvilken økologisk risiko fremmede arter kan utgjøre for naturmangfoldet i Norge. Den er utarbeidet av

Artsdatabanken i samarbeid med fageksperter.

I Fremmedartslista er 1997 arter vurdert til å ha en risiko i naturen. Tallet inkluderer både arter som formerer seg i norsk natur, og dørstokkarter. Av disse er 323 fremmede arter vurdert til å ha en negativ effekt på truede arter. En dørstokkart er en fremmed art som i dag ikke formerer seg utendørs i Norge, men som vi

antar vil klare det i nær fremtid.

I dag klassifiseres arter i risikokategorier. Vi er mest bekymret for arter innenfor kategoriene *svært høy risiko SE*, potensielt *høy risiko PH* og *høy risiko HI*. ➤

Det er møysommelig arbeid å luke gravbergknapp på Borøya.

FOTO: HALVOR IGESUND





Kanadagullris er en av de godt kjente truslene. NiB har bl.a. dugnad på Lilløyplassen, hvor små og store engasjerer seg i å luke. I august var store deler av Bærum gulfarget av blomstrende kanadagullris. Arten er kategorisert som *Svært høy risiko SE*. Arten har stort invasjonspotensiale, og stor negativ økologisk effekt. Den fortrenger alle andre planter der den slår seg ned, og den forhindrer etablering av busker og trær. Fortrengningen skjer også i sårbare og sjeldne naturtyper, spesielt i semi-naturlig eng på basisk berggrunn. Dette er levested for mange truede arter.

Mange av de fremmede artene er importert. Fremmede treslag, som sitkagran og edelgran, har blitt og blir fremdeles, plantet ut i skog og kystlandskap. Andre er importert til bruk i parker og hager. Fremmede arter kan være med på lasset som blindpassasjerer. Det kan være sopp og insekter i plantejord. De mest kjente er brunskogsneglen, som kom til Norge som blindpassasjer i jord, planter og hageutstyr fra Europa. Vi har også asiatiske marihøner som harlekinmarihøne, som har

Bærum kommune har hugget ned syrinkratt, men nye skudd er på vei opp. På denne knausen vokser smaltimotei og aksveronika.

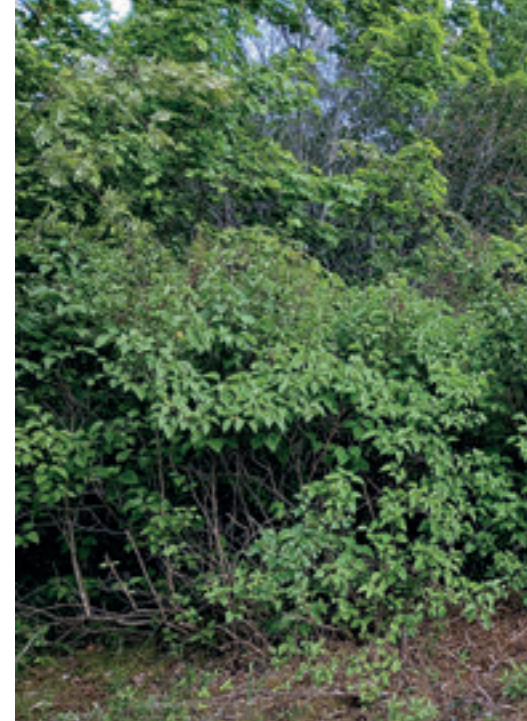
FOTO: KRISTIN BJARTNES

Lukegjengen angriper kanadagullris på Lilløyplassen. FOTO: KRISTIN BJARTNES

kommet som blindpassasjer med frukt, blomster eller tømmer.

Det kan også være forurensing i frøblandinger som skal såes, eller i fuglefrøblandinger. Akvariefisk eller hageplanter kan komme med fremmede parasitter. Vasspest er innført som akvarieplante, kanskje også kommet med fiskeredskaper. Den spres med fiskeredskaper, båter, ved tømning av akvarier, og ved at plantedeler følger med til andre vassdrag.

Det ble ramaskrik da Miljødirektoratet foreslo forbud mot innførsel, salg og utplantning av



vanlig syrin. Syrin ble ansett som et problem fordi den sprer seg og fortrenger andre arter i kalkrike områder. Klima- og miljøministeren avviste forslaget for syrin, med henvisning til at folk er glad i planten og at det ikke ble enighet om et forbud. Du får selv gjøre deg opp en mening etter å ha sett disse bildene og lest litt mer om den.

Syrin er ikke regnet som fremmedart siden den kom inn i norsk natur før 1800-tallet. Den har stor utbredelse i strandsonen og på øyene våre der det er sårbar natur. Den formerer seg på steder som grunnlendt kalkmark. Syrin er ofte gjenstående eller forvillet fra hytter eller boliger.

Syrin formerer seg ved frø og rotskudd. Den blir spredd av





Syrinkratt ved forlatt hytte i Mortenskogen på Snarøya. FOTO: KRISTIN BJARTNES

fugler, og kan ikke kontrolleres. Den vokser gjerne på slikt jordsmonn som vi ser i naturreservatene i indre Oslofjord. Den danner tette kratt og fortrenger andre truede og sårbare arter i kalkmarka. Syrin er også vert for aggressive plantesykdommer. Arten har kategorien *svært høy risiko* SE.

Hva kan jeg gjøre?

Du som er medlem i Naturvernforbundet, kan hjelpe din lokale velforening med å arrangere lusedugnader i ditt nærmiljø. Akkurat som du er flink til å plukke søppel, bli også bevisst og flink til å luke kanadagullris, russekål og gravmyrt utenfor hagegjerdene. Send en e-post til NiB og bli med i dugnadsgruppa. Der kan du virkelig utgjøre en forskjell, samtidig som du får opplæring i bekjempelse av fremmedarter. Dersom du har hage, sjekk hva du har i hagen og spør deg selv om noen arter bør byttes ut med andre. Du kan jo vurdere å få til en flekk med villblomster? 🐦

KILDER:

Deler av tekst og alle illustrasjoner er hentet fra artsdatabanken.no



Bærums Vassdragsturguide

Hvordan finne Bærums bekker og elver med tog, bane, buss og bil

Kjære ellevandrere!

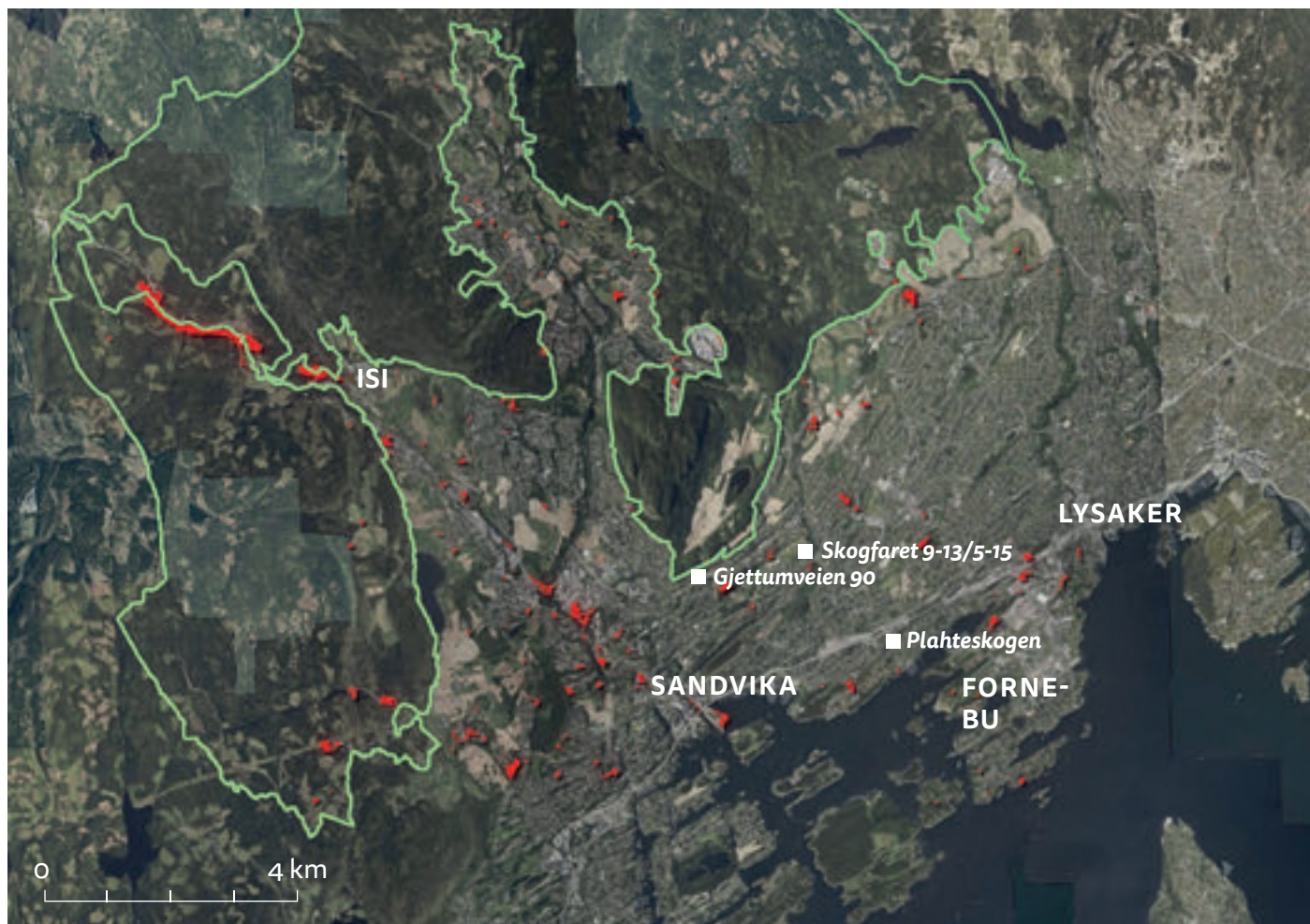
Velkommen til spennende vandringer langs Bærums elver og bekker. Dette heftet viser deg verdifulle naturområder med et rikt dyre-, fugle- og planteliv, flotte turstier og grøntområder — både innenfor og utenfor Markagrensen. Bærum Elveforums visjon er «Friluftsliv og naturglede i Bærums blå-grønne vassdrag». Formålet med heftet, er å oppmuntre til turer, samt å informere om hvordan du kan ta ulike transportmidler for å komme til våre mange flotte vassdrag.

Her finner du også QR-koder du kan lese/scanne, som laster ned PDF-versjonene av turbrosjyrene «Opplevelser langs Øverlandselva», «Opplevelser langs Lomma», «Opplevelser langs Isielva» og «Opplevelser langs Lysakerelva».

Vi ønsker god ellevandring!

Og følg oss gjerne på vår Facebook-side «Bærum Elveforum». Heftet kan lastes ned fra baerumelv.no/publikasjoner

Hilsen Bærum Elveforum
www.baerumelv.no/



Transformasjon fra ubebygde til bebygde arealer i Bærum kommune fra 2015 til 2023

- Verifisert arealet over 500m² som var ubebygget i 2015, men har blitt bebygget innen 2023 ifølge AR5
- Markagrensa

Slik ser nedbyggingskartet ut

Bærum fra grønt til grått?

Tekst: Tomas Westly, Naturvernforbundet i Bærum

I siste nummer av «Bæringen» (nr.1/2025) kunne vi lese at Bærum kommunes avdeling for Plan, bygg og geodata har kartlagt hvor mye natur som har blitt borte de siste årene. Ved å sammenstille ulike typer kartdata har de funnet områder i kommunen som har endret seg siden 2015. Dette har de så registrert på

en egen nettside <https://baerum.maps.arcgis.com/apps/dashboards/8fb10ba4599d4c22bb-350bce75c3d824>

Arbeidet som er utført er imponerende, men resultatet er skremmende! Mere enn 200 større og mindre naturområder er blitt nedbygd i Bærum mellom 2015 og 2023. Totalt vil det si at

cirka én kvadratkilometer med natur har forsvunnet. Det tilsvarer arealet til Bogstadvannet – eller 140 fotballbaner. I tillegg til naturen som forsvant fra 2015 til 2023, står flere naturområder fortsatt i fare for å bli bygd ned. Dette skjer gjennom vedtatte og ofte gamle reguleringsplaner som ennå ikke er gjennomført, eller som er under utbygging nå.

NiB har i mange år advart mot denne «bit for bit» nedbyggingen. Vi har også flere ganger bedt om at kommunen foretar en gjennomgang av gamle reguleringsplaner og sletter de som ikke allerede har blitt gjennom-



Fra området som klargjøres for bygging i Skogfaret 5-7. FOTO: BJØRG PETRA BREKKE

ført. Fram til nå har vi ikke fått gehør for dette, men nå ser det heldigvis ut til at kommunen har startet dette arbeidet som kalles «planvask».

En planvask er en systematisk og målrettet gjennomgang av eldre arealplaner i kommunen. Målet med planvask er blant annet å unngå nedbygging av natur. Staten kan gi kommunene støtte til å gjennomføre slik planvask. Planvask kan gjennomføres på to nivåer. På kommuneplannivå kan det i arealdelen vurderes på nytt om områder avsatt til ny utbygging i gjeldende plan skal endres, eller tas ut som følge av endra behov, bruksmønster eller nye føringer. På reguleringsplannivå kan ikke-realisererte planer slettes helt, eller revideres.

Som et godt eksempel kan området kalt Plahteskogen, sør for Høvik, nevnes. Her har kommunen på eget initiativ gjennomført ny reguleringsplan som erstatter eldre planer. Området Plahteskogen ble valgt ut fordi området over tid har utviklet seg i en retning der kommunen hadde sett at kvaliteter og naturverdier i

området sto i fare for å forsvinne. De siste tiårenes utbygging av området har utfordret områdekarakteren og naturverdiene i stor grad, og flere store eiendommer kan med dagens regelverk deles og bebygges i årene fremover. Hensikten med en ny plan var å gi tydelige og forutsigbare rammer for fremtidig utvikling av eiendommene, å ta vare på karakteristisk furuskog og naturverdier i området, samt bebyggelsesstruktur og områdekarakter, inkludert kulturminner.

Et «skrekkeeksempel» på behovet for slik planvask er Skogfaret 9-13 (nå 5-15) som ligger langs Øverlandselva på Løkeberg. Dette er et viktig grøntområde med høy biologisk verdi, der naturtypen kalkrik alm- lind- hasselskog er registrert. Her ble det nylig gitt tillatelse til bygging av boliger til tross for at reguleringsplanen er fra 1935!

Et annet eksempel på behovet for planvask er Gjetsumveien 90. Området ligger på grensen til marka ved Kolsås og Dælivann landskapsvernområde, og er i dag et grøntområde med høy natur-

verdi. I en reguleringsplan fra 1983 ble deler av området satt av til boligformål. I kommuneplanens arealdel (KPA) er området også avsatt til bolig. I 2019 ble det varslet oppstart av planarbeid for området. Forslaget den gang var 120 rekkehus med flate tak. Alt for mye, mente kommunen, som mente gjeldende regulering på rundt 50 boenheter skulle være førende. I sommer sendte Gjetsumgrenda KS inn en ny plan med tanke på en prinsippavgjørelse fra kommunen. Nylig trakk de også denne planen tilbake. Politikerne i Bærum har varslet at de er negative til utbygging av området. De har dermed muligheten til å tilbakeføre området til LNF (Landbruk, natur og friluftsliv) ved neste rullering av kommuneplanen.

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) har nylig utgitt en veileder for revisjon av kommunale arealplaner. Vi forventer at Bærum kommune setter seg inn i denne og fortsetter det gode arbeidet de har startet med revidering av gamle arealplaner. 🦉



Det er ikke mye igjen av den opprinnelige vegetasjonen nedenfor Langoddveien 109. FOTO: MORTEN BERGAN

Noen av sakene vi har arbeidet med i 2025

Tekst: Kari Balke Øiseth, Naturvernforbundet i Bærum

Langoddveien 109

I brev til kommunen 16. oktober påpekte vi at det er utført tiltak i strandsonen ved Langoddveien 109 A og B, skråningen ned mot Kokså. Den stede vegetasjonen, inklusive jordsmonn, er fjernet helt ned til fjell på en kalksteinkolle. Så er det lagt ut matter og plantet busker. I reguleringsplanen er dette området vist som hensynssone *bevaring av terreng og vegetasjon*, og i kommunepåleggplanen *hensyn grønnstruktur*. Vi ba om at kommunen undersøkte saken.

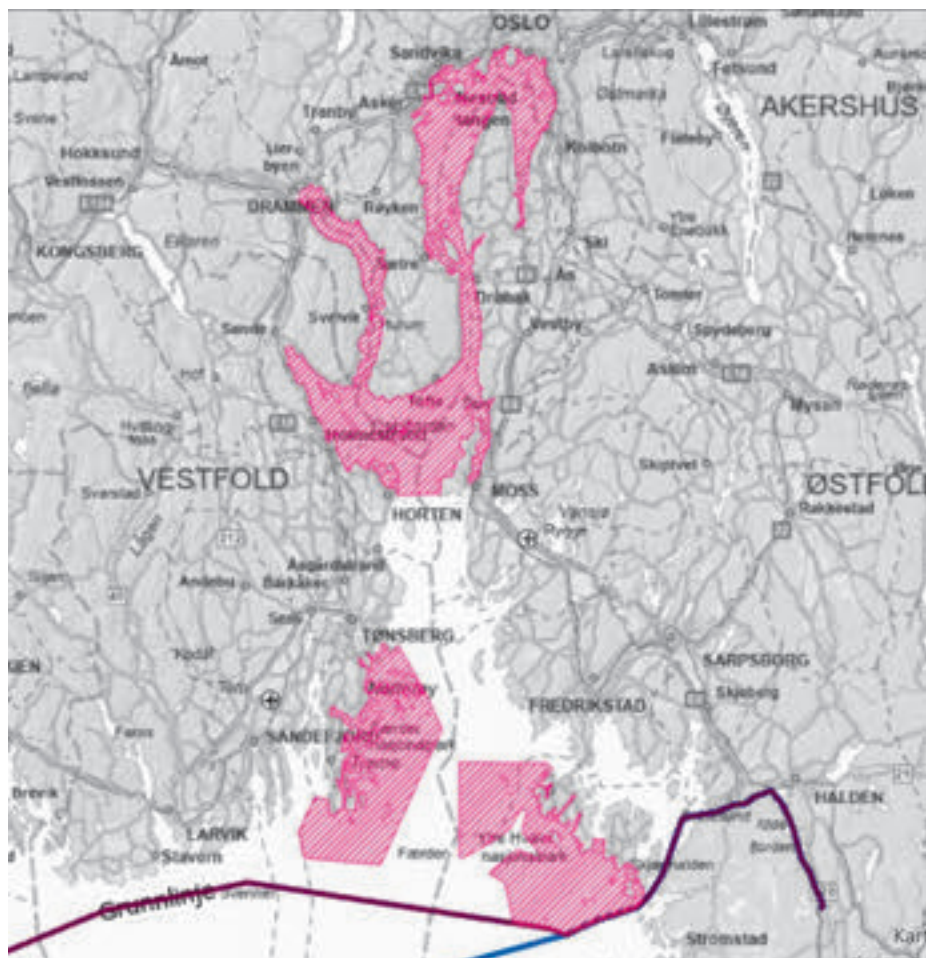
Kommunen ba grunneier om en redegjørelse, og la deretter saken bort. Men journalist Truls Fenre i Budstikka hadde sett henvendelsen vår, og bestemte seg for å grave videre. Det resulterte i et oppslag i Budstikka (i papiravisen 18. desember), med overskriften «Trærne foran stuevinduet forsvant». Han sammenlignet flyfoto av området fra 2019 med 2022. Og det var ikke bare den lave vegetasjonen som hadde forsvunnet, det hadde også furutrærne som stengte for sjøutsikt. Og det altså i en hensynssone for

bevaring terreng og vegetasjon.

Denne saken er vi ikke ferdige med.

Fiskeritiltak i Oslofjorden

I januar 2025 sendte Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet på høring forslag til «Fiskeritiltak som kan bidra til å bygge opp fiskebestandene og et velfungerende økosystem i Oslofjorden». Høringen omfattet flere alternativer, det strengeste var et forslag om å innføre tre nullfiskeområder i fjorden i en 10-årsperiode, i Indre Oslofjord og i nasjonalparkene Færder og Ytre Hvaler. Forslaget om nullfiskeområder var utredet av Fiskeridirektoratet og støttet av Miljødirektoratet. Fiskeriinteressene i fjorden og friluftsansjoner som Norges Jeger- og fiskerforbund var motstandere av nullfiskeområder. Det var ikke opplagt hvordan regjerin-



Fiskeridirektoratets kart over vedtatte nullfiskeområder

gen ville konkludere.

I denne saken gikk Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og mange av lokallagene rundt fjorden sammen om et møte med departementet i oktober 2024 og en felles høringsuttalelse. I uttalelsen gikk vi inn for at det burde innføres fiskeforbud i hele Oslofjorden.

Fra 1. januar 2026 ble de tre nullfiskeområdene innført, med noen mindre grensejusteringer. Vi tror det kan ha vært nyttig å vise at det fantes et strengere alternativ enn det som lå i høringen.

Innbyggerinitiativ «Bevar Lysejordet og Hagabråten»

Denne saken kan dere lese mer om i Nøttekråka 1-2025. I februar 2025 fremmet NiB innbyggerinitiativet «Bevar Lysejordet og Hagabråten» til Bærum Kommune.

På vegne av 365 underskrifter på minsak.no (sak 3104), over-

sendte vi innbyggerinitiativ for bevaring av unik natur på Haga-bråten og i Lysakerdalen. Vi ba Bærum kommune om å ta saken opp med konsesjonsmyndigheten og Statnett, for å sikre at en alternativ underjordisk trasé blir utredet og vurdert. Et tilsvarende innbyggerforslag, «Bevar Lysejordet og Lysakerdalen» (minsak.no, sak nr. 3101) ble fremmet overfor Oslo kommune fra bl.a. aksjonsgruppe Bevar Lysejordet.

I Bærum gjorde de kort prosess, og la forslaget fram for Kommunestyret 5. mars. Kommunestyret vedtok følgende:

«Innbyggerforslaget «Bevar Lysejordet og Hagabråten» oversendes kommunedirektøren, som kommer tilbake til KLIMU med sine vurderinger. De bes om at arbeidet koordineres med Oslo kommune».

Siden har NiB ikke hørt noe mer.

Innbyggerforslaget i Oslo ble behandlet i Bystyret 11. juni 2025, med dette vedtaket:

«1. Bystyret ber byrådet være en pådriver overfor staten for at miljøkonsekvensene av kabelutbyggingen minimeres, herunder om det er mulig å unngå et tverrslag på Lysejordet.

2. Bystyret ber byrådet jobbe for at områder med registrert kalklindeskog opprettholdes.»

Nå venter vi alle på hvordan traséen som er under detaljprosjektering vil se ut. Se også artikkelen om vern av Lysakerdalen.

Detaljregulering Store Stabekk gård felt B2

Dette er en sak som har opprørt oss. I kommuneplanens arealdel, som ble vedtatt i juni 2023, ble dette området (på ca. 8 mål) tilbakeført fra boligformål til LNF (Landbruk-, natur- og friluftsområde). Allerede i november 2023 ombestemte kommunestyrets flertall seg, og åpnet for utbygging. Vi skrev om dette i Budstikka (papirutgaven 25. januar 2025).

Dette området, som tidligere var en del av Store Stabekk gård, inneholder både viktige naturkvaliteter, dyrkbar mark og en «hundremetersskog» som brukes av barnehager i nærområdet. Likevel bestemte planutvalget 8. mai i år å legge et utbyggingsforslag for feltet ut på høring.

Nesten alle høringsinnspill gikk mot utbyggingen. Statsforvalteren frarådet, men leverte ikke innsigelse. Veiløsningen krever at grunneier på Store Stabekk gård avgir et mindre areal, det motsetter han seg. Dette arealet må altså eksproprieres.

18. desember 2025 gikk flertallet i Planutvalget (Høyre og FrP) inn for utbyggingen. Da er det grunn til å tro at Kommunestyret, som fatter det endelige vedtaket, vil gjøre det samme. 🐦



Naturvernforbundet i Bærum

@NaturvernforbundetBærum · 9 abonnenter · 9 videoer

Naturvernforbundet bruker kanalen til å skape stolthet over den unike naturen vi har i kommunen.

naturvernforbundet.no

Abonnerer

Slik presenterer vi kanalen vår på YouTube

Korte filmer om Bærums unike natur

Tekst og bilder: Halvor Igesund, Naturvernforbundet i Bærum

I 2024 tok styret i Naturvernforbundet opp et spennende og viktig tema: sammenhengen mellom kunnskap om naturen, og engasjementet for å ta vare på den. Det ble tydelig at jo mer kunnskap folk har om naturen, desto mer motivert er de for å bevare den.

Bærum er en kommune rik på sjeldne og verdifulle naturtyper, men kunnskapen om dette er ofte mangelfull. Det gjelder både blant lokalpolitikere og i befolkningen. Med dette som bakgrunn, kom styremedlem Sunniva Schjetne med en inspirerende idé: Vi kan lage korte filmer om naturen i Bærum. Det gir identitet og stolthet. Slik ble arbeidsnavnet «stolthetsfilmene» født.

Styret diskuterte ulike tilnærminger, inkludert muligheten for å involvere eksterne filmprodusenter. Etter hvert ble konklusjonen at vi ville lage filmene selv. Vi ønsket å lære i prosessen, fremfor å strebe etter perfektjon. Resultatet har blitt enkle filmer, der budskapet står i sentrum. Vi viser sjeldne naturtyper som er viktige å ta vare på, og områder som

kommunen bør verne, som f.eks. Løkkeåsen.

Våren 2024 kunne vi dele de første filmene, først på Facebook, og senere også på vår hjemmeside. Tilbakemeldingene var positive, noe som inspirerte oss til å lage flere filmer.

Høsten 2024 bestemte vi oss for å opprette en egen YouTube-kanal for filmene. Fortsatt gjør vi filmene tilgjengelig via hjemmeside og Facebook, men vi får i tillegg bedre statistikk over

seertall, og vi får faktisk flere seere i tillegg.

Per desember 2025 har vi lansert ni filmer. De tre mest populære filmene er i skrivende stund:

- Lær mer om slåttemarka på Gjettnumbråtan
- Oslofjorden og Bærumsskjærgården
- Lær mer om kalksjøen Tjernsrudtjern

Vi oppfordrer alle til å ta en titt på filmene våre! Du kan enkelt finne kanalen vår ved å søke etter @NaturvernforbundetBærum på YouTube, eller se filmene ved å besøke oss på www.naturvernforbundet.no. Vi håper filmene bidrar til å øke kunnskapen om den fantastiske naturen i Bærum, og til å styrke engasjementet for å bevare den for fremtiden! 🦉



Per januar 2026 har filmen fra Gjettnumbråtan flest visninger

ÅRSMELDING 2025 for Naturvernforbundet i Bærum (NiB)

Overordnet vurdering

I 2025 var fremdeles hovedmålet vårt at Bærum skal følge opp FNs naturavtale. I samsvar med arbeidsprogrammet har vi fortsatt å prioritere høringer/plansaker og dugnader. Vi vil bidra mer til restaurering av natur, og har brukt mye ressurser på å utvikle blomsterengene på Nygård. For å bidra til kunnskap om og stolthet over Bærumsnaturen har vi jobbet videre med korte filmer fra Bærumsnaturen, og med åpne møter i samarbeid med biblioteket. Som ledd i å bli mer synlige, har vi gjennomført samarbeidsarrangementene Undredag og Klesbyttedag. Vi har derimot ikke vært like synlige i Budstikka som i 2024. Vi har arrangert båttur og et møte for medlemmene våre. Økonomien er god, men vi er ikke fornøyde med utviklingen i medlemstallet.

Merknader og høringsuttalelser

De fleste av NiBs høringsuttalelser og merknader/innspill kan leses i sin helhet på NiBs nettsider <https://naturvernforbundet.no/osloogakershus/om-nib/horingsuttalelser/> Sakene som er merket med ** blir nærmere omtalt i artikkelen «Noen av sakene vi har arbeidet med i 2025».

Innspill til igangsatt planarbeid

- Høvik sentrum – planprogram med byplangrep. Sendt 2. januar.
- Griniveien brannstasjon 405, 415 og 419 – detaljregulering. Sendt 13. mars.
- Detaljreguleringsplan Fossum idrettsanlegg. Sendt 23. mars.
- Innspill til Temaplan for mobilitet. Sendt 14. oktober.
- Reguleringsplan for Fornebu felt 3. Sendt 13. november.
- Innspill til jordvernstrategi. Sendt 20. november.

Høringsuttalelser

- Detaljregulering av Store Stabekk gård, felt B2. Sendt 23. juni.
- Malurtåsen, detaljregulering. Sendt 12. september.
- Vern av Lysakerdalen som naturreservat. Til statsforvalteren, sammen med Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og Naturvernforbundet i Oslo Vest. Sendt 18. desember.

Andre henvendelser

- Innbyggerforslag «Bevar Lysejordet og Hagabråten» (til Bærum kommune). Sendt 17. februar.
- Uttalelse til høring av fiskeritiltak i Oslofjorden. Til Nærings- og fiskeridepartementet, sammen med Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og en rekke andre lokalag. Sendt 2. mai.
- Naturhensyn ved forvaltning av Bærum kommuneskog. Til kommunen, sammen med Naturvernforbundet i Oslo og Akershus. Sendt 2. juni.
- Vurdering av tiltak – Langodden,

Fornebu. Til Bærum kommune, som bes om å undersøke ødeleggelse av kalkmark. Sendt 16. oktober.

Dugnader 2025

Slåtte- og rakedugnad på Gjettumbråtan

Slåttemark er en utvalgt naturtype. NiB har skjøttet slåttemarka på Gjettumbråtan siden 1998, med støtte fra Statsforvalteren. I 2025 ble slåtte- og rakedugnaden gjennomført på to dager. Fredag 15. august kom Jan Häusler fra Naturvernforbundet i Asker med slåmaskin og slo enga. I helgen var det god høytørk, og 18. august kom 12 voksne og ett barn til rakedugnad. Dugnaden ble avsluttet med en trivelig kakepause.

Vikarierende dugnadsleder Kari Balke Øiseth lukte einstape tidligere på sommeren. Lukingen og slåtten har hatt god effekt, noe botaniker Anders Often dokumenterte i 2022. Da ble det totalt funnet 118 arter karplanter. Total timebruk på dugnaden i 2025 var 54,5 timer.

Søppeldugnader

NiB plukket også i 2025 søppel langs kyststien på Fornebu på oppdrag fra Bærum kommune. 26. mai var vi 17 dugnadsdeltakere og 22. september var vi 11 i dugnads-gjengen. Vi ryddet samme rute som tidligere. Til sammen leverte vi ca. 69 kg søppel på Isi. Det er lite «klassisk» søppel på Fornebu, men en del skrot som var for tungt for oss, ble på nytt rapportert til Bærum kommune. Søppeldugnader er hyggelige aktiviteter som gir inntekter til NiB.

Kjempebjørnekjeks og andre fremmedarter

NiB fjerner kjempebjørnekjeks og andre fremmedarter etter avtale med Bærum kommune. Målet er at kjempebjørnekjeks skal utryddes i Bærum.

Deltagersituasjonen er tilfredsstillende, med 26 personer på dug-



Dugnadsgjengen på Oksenøya tar en velfortjent kaffepause. FOTO: BJØRG PETRA BREKKE

nadslisten. Også familiemedlemmer bidrar. Dugnadskoordinator er Kåre Smeland.

Bekjempelsen av kjempebjørnekjeks virker. I 2025 rotkuttet vi 556 planter, mot nærmere 4000 i 2020. Riktignok er dette nesten 200 planter flere enn i 2024, men det skyldes at vi er tildelt nye områder. Arbeidsmengden er samlet sett betydelig redusert.

NiBs avtale med kommunen omfatter rotkutting av kjempebjørnekjeks på Løvenskioldbanens Riflebane. Den er nå nesten fri for kjempebjørnekjeks. NiB har også inngått en egen avtale med Norges Skytterforbund om å bekjempe kjempebjørnekjeks på Hjortebanen og Lerduebanen.

Fjerning av edelgran i Bestemor-skogen, bak politistasjonen i Sandvika, var ny i 2022. Den omfatter luking av nye spirer, kutting av små trær og ringbarking av større trær. I tillegg fjerner vi alt kapp, slik at lyset slipper til. De fleste edelgrantrær er nå fjernet, men det kommer fremdeles mange nye spirer.

Når det gjelder kanadagullris, har vi blitt tildelt et større område på Oksenøya, der vi hadde fellesdugnad i juni. I tillegg har vi bekjempet kanadagullris langs Mu-

renveien, og ved den nye gravlund på Lilleøya.

I 2025 brukte dugnadsgjengen ca. 220 timer på kjempebjørnekjeks, 52 timer på kanadagullris og 20 timer på edelgran. Når vi legger på noen timer til administrasjon, betyr dette at vi utnytter de 300 timene kommunen betaler for.

Andre saker

Kommunikasjon

NiB jobber bredt med kommunikasjon for å nå ut til Bærums politikere, Bærums innbyggere og medlemmene våre. Vi skal være synlige i samfunnsdebatten, i lokalmiljøet og i lokale medier. I 2023 lagde vi «Kommunikasjonsstrategi 2023-2026», der vi har definert et overordnet kommunikasjonsmål, og et kommunikasjonsmål for å rekruttere flere medlemmer. Disse ligger til grunn for vår kommunikasjon:

- Økt bevissthet og kunnskap om Bærumsnaturen og konsekvenser av nedbygging.
- Målgruppen opplever at NiB gjøre en viktig jobb for naturen i Bærum og vil gjerne bli medlem. Kommunikasjonsstrategien skal oppdateres i 2026.

Sosiale medier

I 2025 har vi publisert flere nyheter om ulike naturvernsaker på Facebook. Vi deler nyhetssaker, medieklipp, filmer og arrangement, både egne saker, og saker fra for eksempel NOA eller relevante organisasjoner og samarbeidspartnere. Bruk av Facebook gir muligheter til å vise flere bilder fra arrangementer, informasjon om kommende arrangement og ha dialog med medlemmer gjennom kommentarfeltet.

For å øke kunnskap og skape mer stolthet over Bærumsnaturen, har vi også laget flere små film-snutter om Bærumsnaturen, som vi har kalt stolthetsfilmer, se egen omtale.

I 2024/2025 startet vi et arbeid for å opprette en Instagram-konto, der vi kan nå flere unge. Dette arbeidet stoppet opp på grunn av en feil i Instagram. Vi vil forsøke å løse dette i 2026..

Nettsidene

Nettsidene oppdateres kontinuerlig med informasjon om vårt arbeid – arrangementer, høringsuttalelser, merknader til planer og relevante presseklipp. I tillegg skriver vi mange nyhetssaker. I 2025 publiserte vi

flere nye sider, blant annet en side om prosjektene våre for å ta vare på naturmangfoldet i Bærum, slik som blomsterengene på Nygård og kulturrenga på Gjettumbråtan.

Nyhetsbrev

I løpet av 2025 ble det sendt ut fem nyhetsbrev. Det er ett mindre enn i 2024. Sammenlignet med andre organisasjoner har NiB relativt høye tall av brukere som åpner nyhetsbrevet, 65 -75 prosent.

Nøttekråka

Nøttekråka ble utgitt i februar 2025. Som vanlig inneholdt den en rekke artikler om naturen i Bærum, og saksdokumenter til årsmøtet. Vi har tidligere brukt Nøttekråka for å innkalle til årsmøtet. Bl.a. på grunn av nye frister for innkalling, måtte vi også kalle inn via e-post og brev.

Mediedekning/Omtale

Leserinnlegg publisert i Budstikka:

- 25. januar. Vil likevel bygge ut naturområde. (Om Store Stabekk). Tomas Westly og Kari Balke Øiseth
- 18. mars. Nedbygging av god matjord er galskap. (Om Smiejordet). Tomas Westly og Kari Balke Øiseth
- 4. november: Hvordan ta vare på Tanumskogen? Håkon Eide Gundersen, NOA, og Kari Balke Øiseth
- Omtale i Budstikka 1. november: «Folk vil få sjokk». Om planene for hogst i Tanumskogen. NiB og NOA tok med Budstikka-journalist på befaring.

Korte filmer om Bærumsnaturen

NiB ønsker at innbyggerne i Bærum skal få et innblikk i det fantastiske naturmangfoldet vårt. Derfor har vi laget noen korte filmsnutter for å dele kunnskap og skape stolthet over den unike Bærumsnaturen. Filmsnuttene blir lagt ut på Facebook og på nettsiden vår. Vi har også opprettet vår egen YouTube-kanal @NaturvernforbundetiBærum.

Per desember 2025 har vi lansert



ni filmer. Særlig populære er filmene om slåttemarka på Gjettumbråtan, om Oslofjorden og Bærumsskjærgården og om kalksjøen Tjersrudtjern.

Blomsterenger på Nygård

Naturvernforbundet i Bærum har, i samarbeid med Bærum kommune, startet et langsiktig prosjekt for skjøtsel og restaurering av blomsterengene ved Nygård, husmannsplass og serveringssted langs Murenveien. Målet er å bevare og øke det rike arts mangfoldet i området. I 2024 lyste Bærum kommune ut midler til naturforbedring. NiB fikk tildelt kr. 95.000,- til Nygård. Disse

midlene er brukt i 2024 og 2025.

På Nygård er det ca. 35 mål med innmark. Engene på vestsiden av bekken har vært slått med beitepusser og holdt åpne, men bruk av beitepusser gir en uønsket gjødslingseffekt. Store deler av engene på østsida av bekken var fullstendig gjengrodd med kratt og småtrær. For å beholde og øke naturmangfoldet, ønsket NiB å rydde kanter og å gjennomføre tradisjonell slått.

I perioden 2022–2024 har Gunnar Fimland fjernet 10–20 edelgran og gjennomført kantrydding og slått med ljà på østengene. I 2025 har dette arbeidet fortsatt. Han har også ryddet på vestsiden av bek-

ken. På vestengene er det utført maskinell slått, raking og bortkjøring av høy. Anleggsgartner Halvorsen AS har fått dette oppdraget.

NiB ønsker også å bruke Nygård for å formidle betydningen av naturmangfold. I 2025 har vi arrangert blomsterturer med Drammen turlag, Steinerskolen i Bærum, Bærum turlag og tre turer på Villblomstenes Dag. Det er laget to plakater i samarbeid med designbyrå og sendt til nærliggende skoler med invitasjon til skoletur i 2026.

Arrangement og deltakelser

Årsmøtet 2025



Gunnar Fimland mottar NiBs miljøpris 2024 fra Kari Balke Øiseth.

FOTO: MORTEN BERGAN

Årsmøtet ble holdt på Bekkestua bibliotek 4. mars, med 48 deltakere, se egen protokoll. Gunnar Fimland fikk Naturvernforbundets Miljøpris 2024 for sin utrettelige innsats mot fremmedarter i Bærum.

Før årsmøtet holdt Dag Hessen foredraget «Tenke globalt, handle lokalt. Fra FNs naturavtale til Lysakervassdraget» for 125 tilhørere.

Medlemsmøte om «Natureffekten»

2. april organiserte vi medlemsmøte på Presterud gård. Marianne Sleire Lundblad holdt foredrag om boka hun nylig har gitt ut: «Natureffekten – naturens overraskende virkning på immunforsvar, søvn, relasjoner og psykisk helse». 35 deltakere fikk pizza og et spennende foredrag.

Klesbyttedag på Bekkestua bibliotek

Naturvernforbundet i Bærum og lokallaget til Framtiden i Våre Hender var medarrangører da biblioteket på Bekkestua organiserte Klesbyttedag 26. april. Dagen var en stor suksess, med godt oppmøte. Mange plagg fikk nye eiere.

Undredag på Jarmyra

Sammen med Undring as arrangerte vi Undredag på Jarmyra for andre gang. Undredagen ble gjennomført søndag 25. mai, fra kl. 11 til kl. 14. Dette var den kaldeste og våteste dagen i mai. Likevel kom det ca. 100 besøkende, de fleste barnefamilier. Vi gjennomførte fugleturer langs Tjersrudtjern, botanikkturer med vekt på spiselige planter og natursti/sanseløype. Løkka gård fra Lommedalen hadde bl.a. med seg

høner, og Oslo og omland sopp- og nyttevekstforening (OOSN) feiret Løvetannens Dag.

Båttur på fjorden med luking

Båtturen 2. juni startet med cruise i Vestfjorden, der Morten Bergan fortalte om geologi og sjøfugl, mens Kristin Bjartnes fortalte om botanikk på øyene, for de 37 deltakerne. Som en del av turen gikk vi i land på Borøya, der alle bidro med luking av fremmedarter. Det ble særlig luket gravbergknapp, men også mispel, valurt, rynkeroser og hagegressløk. Turdeltakerne ble velsignet med strålende sommervær og enkel bevertning om bord.

Åpent møte om Oslofjorden

4. november arrangerte vi i samarbeid med biblioteket i Bærum et åpent foredrag på Bekkestua for et stappfullt lokale. Seniorforsker Mats Walday fra NIVA snakket om hvordan det står til i Oslofjorden, og hva vi kan gjøre for den. Morten Bergan fortalte om fuglelivet i og langs fjorden, og hvordan det har variert over tid. Til slutt kommenterte Eirik Bøe, leder i Hovedutvalg for klima, miljø og utvikling, på vegne av Bærum kommune.



Morten Bergan leder fugletur ved Tjersrudtjernet på Undredagen 25. mai. FOTO: UNDRING

Julemøte for dugnadsdeltagere og styremedlemmer

Dugnadsdeltakerne ble invitert til Bekkestua bibliotek 4. desember for et enkelt måltid sammen med styret. Etter maten holdt Irene Elgtvedt foredrag om salamandre for 18 deltakere.

Andre aktiviteter styret har deltatt på i 2025

Kari Balke Øiseth er oppnevnt i Naturvernforbundets Ressursgruppe, som skal foreslå hvordan medlemskontingent og andre frie midler bør fordeles for å styrke organisasjonen. Gruppen har hatt seks møter i 2025, og gruppas forslag skal opp på landsmøtet i november 2026. Kari er også vara i styret i FNF Oslo og Akershus.

Naturvernforbundets landsmøte i 2026 skal etter planen skje i Bærum i november. Bente Tovik og Bruce Hackett deltar i den lokale planleggingsgruppa.

NiB har deltatt aktivt i arbeidet til Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, bl.a. på NOAs årsmøte og på to stor-styremøter. Morten Bergan og Bruce Hackett har deltatt i NOAs Fjordgruppe, Marie Sønstabø i NOAs Markagruppe, og Tomas Westly i NOAs Arealgruppe. Bjørg Petra Brekke har deltatt på møte om oppfølging av NOAs rekrutteringsstrategi.

Marie Sønstabø deltok også på Naturvernforbundets Skogtreff i september.

Halvor Igesund er NiBs medlem i styret i Bærum Natur- og Friluftsråd, og har deltatt på fire styremøter. NiB deltok også på årsmøtet i BNF og på BNFs medlemsmøte 5. november. Kari Balke Øiseth stilte som møteleder på BNFs åpne møte om Gangbare Bærum 16. oktober.

Kommunen organiserte seminar om naturmangfold for Hovedutvalg for klima, miljø og omstilling (KLIMU) 19. mars. NiB ble invitert til å innlede om skjøtsel og bekjempelse av fremmede arter. Vi fortalte om dugnadene, og om prosjektet på Nygård.



Store og små i aktivitet på vervestanden på Bekkestua.

FOTO: MARIE HELENE SØNSTABØ]

NiB var som vanlig representert på Bærum SVs innspillsseminar om kommunens budsjett- og økonomiplan, som fant sted i 11. oktober.

Økonomi

Økonomien vår er solid. Regnskapet for 2025 viser et overskudd på kr. 19.629, og 31.12.2025 hadde vi en egenkapital på kr. 537.621.

Verving av medlemmer og medlemstall

NiBs langsiktige mål er at 2 prosent av Bærums befolkning, eller ca. 2600 personer, skal være medlemmer. Pr. 31.12.2024 var det 1869 medlemmer, mens det var 1832 per 31.12.2025. Medlemstallet har altså gått ned, til tross for at vi hadde vervestand på Klesbyttedagen, på Undredagen og på Bekkestua 15. november. Som ledd i vervekonkurransen til Naturvernforbundet i Oslo og Akershus meldte vi inn all verveaktivitet i perioden mai til oktober. Til tross for at NiB var lokalaget med høyest verveaktivitet, synes det ikke på medlemstallet.

Styret og andre tillitsverv

Det ble avholdt 12 styremøter i 2025. Mye informasjon ble utvekslet på e-post og i SharePoint.

Styret

Leder: Kari Balke Øiseth
Nestleder: Bente Tovik
Styremedlemmer
Morten Bergan
Kristin Bjartnes
Bruce Hackett
Halvor Igesund
Finn Otto Kvillum
Sunniva Schjetne
Marie Helene Sønstabø
Tomas Westly

Revisor: Øystein Edvin Berg
Regnskapsfører: Norges Naturvernforbund

Valgkomité

Bjørg Petra Brekke, leder
Knut Bjerke
Kåre Smeland

Sak 5.

Arbeidsprogram for NiB 2026

NiB skal arbeide aktivt for at Bærum kommune følger opp FNs naturavtale og sin egen tema- og handlingsplan for naturmangfold. NiB skal:

- Øve påvirkning på kommunen og de politiske partiene.
- Arbeide for å fremme naturmangfold og stoppe naturødeleggelse i Bærum
- Ha tiltak for å engasjere barn og unge.
- Arbeide for naturglede og stolthet over naturen i Bærum.
- Arbeide aktivt med kommunikasjon overfor medlemmer, Bærums kommune og Bærums befolkning
- Øke medlemsmassen og engasjere medlemmene

Prioriteringer	Aktiviteter og hvordan
Øve påvirkning på kommunen og de politiske partiene. Bærum skal være en «grønn» kommune.	● Være en seriøs og aktiv høringsinstans i plan- og reguleringsaker og andre miljørelevante saker ● Påvirke partienes programmer foran kommunevalget i 2027 ● Sette søkelys på tap av dyrket mark i Bærum, bl.a. gjennom å kartlegge jordbruksareal som ligger brakk og som brukes til plenproduksjon, og melde dem inn til landbrukssjefen ● Arbeide for at flere områder i Bærum vernes etter naturmangfoldloven, f.eks. Tanumplatået, Løkkeåsen, Gåsungene, Engervannet ● Sette søkelys på forvaltningen av Bærum kommunes skoger og nærskogene i Bærum
Arbeide for å fremme naturmangfold og stoppe naturødeleggelse i Bærum Det gjør vi også gjennom konkrete aktiviteter.	● Gjennomføre naturrestaureringsprosjekt på Nygård, og bruke blomsterengene til å øke kunnskapen om norsk flora ○ Gjennomføre dugnadsarbeid: ○ Sjøppelplukking ○ Slåttedugnad på Gjettumbråtan ○ Fjerning av fremmedarter i samarbeid med kommunen (kjempbjørnekjeks, uønsket edelgran, kanadagullris) ● Bidra til arbeidet med å redde Oslofjorden, bl.a. gjennom deltakelse i NOAs Oslofjordgruppe.
Ha tiltak for å engasjere barn og unge. Barn og unge må få oppleve natur.	● Arrangere Undredag på Jarmyra sammen med Undring as ● Gjennomføre arrangement for barn, som f.eks. lukedugnad og botanikkturn
Arbeide for naturglede og stolthet over naturen i Bærum. Mye av naturtapet skyldes kunnskapsløshet i befolkningen og hos politikerne.	● Lage flere korte filmsnutter til facebook- og nettsiden og videreutvikle YouTube-kanalen vår. ● Fortsette samarbeidet med Bærum bibliotek om naturforedrag
Arbeide aktivt med kommunikasjon overfor medlemmer, Bærum kommune og Bærums befolkning. Vi skal vise fram at vi gjør en viktig jobbe for naturen i Bærum.	● Sørge for oppdaterte nettsider ● Fortelle hva vi gjør i nyhetsbrev og på Facebook ● Være synlige i Budstikka ● Utgi medlemsbladet «Nøttekråka» ● Bidra med aktiviteter til Bærum Naturfestival ● Kommunikasjon: Aktivt jobbe for å få mer trafikk i flere kanaler: hjemmesiden, FB og YouTube ● Gjøre tiltak for å heve kompetansen i styret ved behov (sosiale medier, m.m.).
Øke medlemsmassen og engasjere medlemmene. Flere medlemmer gir større innflytelse, og vi har et langsiktig mål om at 2 prosent av kommunens innbyggere skal være medlemmer	● Vervestand på våren (Bærums Verk) ● Bidra på relevante arrangementer, som Klesbyttedag på Bærum bibliotek med sikte på verving og generell synlighet ● Vurdere Sandvika Byfest ● Arrangere minst et medlemsmøte med tema i 2026 ● Gjenta tur på fjorden med Rigmor inkl. dugnad.

Sak 8.

Valg

Valgkomiteens forslag til styre 2026:

Leder: Kari Balke Øiseth. Gjenvall som leder for 1 år. Gjenvall som styremedlem for 2 år.

Nestleder: Bruce Hackett. Nyvalg som nestleder for 1 år. Ikke på valg som styremedlem.

Styremedlem: Morten Bergan. Gjenvall for 2 år.

Styremedlem: Halvor Igesund.

Gjenvall for 2 år.

Styremedlem: Marie Helene Sønstabø. Gjenvall for 2 år.

Styremedlem: Bente Tovik. Gjenvall for 2 år.

Styremedlem: Kristin Bjartnes.

Ikke på valg.

Styremedlem: Tomas Westly. Ikke på valg.

Styremedlem: Håkon Eide Gundersen. Ny, velges for 1 år.

Styremedlem: Torun Janbu. Ny, velges for 1 år.

Styrets forslag til valgkomité, velges hvert år:

Leder: Kåre Smeland, ny som leder.

Medlem: Knut Bjerke, gjenvall.

Medlem: Solveig Emilsen, ny.

Styrets forslag til revisor, velges hvert år:

Øystein Edvin Berg, gjenvall.

Årsmøteprotokoll

Årsmøteprotokoll Naturvernforbundet i Bærum 2025

Sted: Bekkestua bibliotek. Tid: 4. mars 2025 kl. 19:30-20:30
Til stede: 48 personer.

Før årsmøtet holdt Dag Olav Hessen foredraget "Tenke globalt, handle lokalt: Fra Naturavtalen til Lysakervassdraget" for 125 tilhørere.

Sak 1. Valg av møteleder, referent og protokollunderskrivere
Bente Tovik ble valgt til møteleder, Kristin Bjartnes ble valgt til referent.

Bjerg Petra Brekke og Tom Ekeli ble valgt til å underskrive protokollen.

Sak 2. Godkjenning av innkalling og dagsorden
Innkalling og dagsorden ble godkjent.

Sak 3. Godkjenning av årsmelding og regnskap for 2024
Årsmelding og regnskap ble godkjent.

Sak 4. Godkjenning av budsjett og arbeidsprogram for 2025
Innspill fra medlemmer:

Fortsett å ha søkelys på grønne lunger og inneklemt naturområder.
Innspill om kantslutt som må ta hensyn til frøsetting og pollinerende insekter.
Det var stort engasjement for tiltak rettet mot barn og unge.
Hvordan skal vi møte barn og unge - på Undredagen i 2024 traff vi mange barnefamilier, og derfor satser vi på ny Undredag i 2025.
Forslag om stand på Sætern gård.
Samarbeid med Naturvernforbundet sentralt, DNT Barnas Turlag, Ulleplassen, Sandvika Byfest, Miljøagentene.
Budsjett og arbeidsprogram ble godkjent.

Sak 5. Vedtektsendring §4b

Landsmøtet vedtok i november 2024 endringer i vedtektene til Naturvernforbundet, med nye frister for innkalling og sakspapirer til årsmøtene i fylkes- og lokallag. De nye fristene er som følger:

- Innkallingen skal være medlemmene i hende senest én måned før møtet.
- Frist for å sende inn forslag og melde opp saker er to uker før møtet.
- Sakspapirene til årsmøtet skal være tilgjengelige én uke før møtet.

Dette betyr at vedtektene til Naturvernforbundet i Bærum må endres tilsvarende. Vi foreslår ingen andre endringer.

§ 4 b under **Årsmøtet** lyder nå:

a) Innkalling skal sendes til alle medlemmer. Husstandsmedlemmer anses som innkalt når hovedmedlemmet er innkalt. Innkallingen må være medlemmene i hende senest 2 uker før årsmøtet. Årsberetning og revidert regnskap samt, om mulig, valgkomiteens forslag til nytt styre sendes sammen med innkallingen.
Forslag til ny tekst:
b) Innkalling skal sendes til alle medlemmer. Husstandsmedlemmer anses som innkalt når hovedmedlemmet er innkalt. Innkallingen må være medlemmene i hende senest én måned før årsmøtet. Frist for å sende inn forslag og melde opp saker er to uker før møtet. Sakspapirene til Vedtektsendring ble godkjent.

Sak 6. Valg av nytt styre, valgkomité og revisor
Bjerg Petra Brekke la fram valgkomiteens forslag til sammensetning av styret 2025-26.

Leder: Kari Balke Øiseth. Velges for 1 år, ikke på valg som styremedlem.
Nestleder: Bente Tovik. Velges for 1 år, ikke på valg som styremedlem.
Styremedlemmer:

Morten Bergan. Ikke på valg.
Halvor Igesund. Ikke på valg.
Kristin Bjartnes. Gjenvall for 2 år.
Bruce Hackett. Gjenvall for 2 år.
Tomas Westly. Gjenvall for 2 år.
Finn Otto Kvillum. Gjenvall for 1 år.
Sunniva Schjetne. Gjenvall for 1 år.
Marie Helene Sønstabø. Ny, velges for 1 år.
Valgkomiteens forslag ble godkjent.

Valg av valgkomité for ett år:

Styret foreslo følgende sammensetning:

Bjerg Petra Brekke (leder) - gjenvall.
Knut Bjerke - gjenvall.
Kåre Smeland - ny.

Styrets forslag ble godkjent.

Valg av revisor: Øystein Berg ble gjenvallt.

Kari Balke Øiseth takket avtroppende styremedlem Heile Frodahl og avtroppende valgkomiteemedlem Bjørn Frodahl.

Sak 7. Utdeling av NIBs miljøvernpris for 2024

Miljøvernprisen ble tildelt Gunnar Finland for hans omfattende arbeid for å bekjempe fremmedarter.

Kristin Bjartnes
Kristin Bjartnes
(referent)

Godkjent:

Bjerg Petra Brekke
Bjerg Petra Brekke

Tom Ekeli
Tom Ekeli

Noter til årsregnskapet for 2025

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak og består av regnskap, balanse og noter. Årsregnskapet, som er utarbeidet av forbundets styre og ledelse, må leses i sammenheng med styrets årsmelding og revisjonsberetningen som til sammen utgjør det totale årsregnskapet.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år fra etableringstidspunktet, er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives etter en fornuftig avskrivningsplan. Omløpsmidler er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Langsiktig og kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Bankinnskudd, kontanter og lignende

Bankinnskudd, kontanter ol. Inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Kostnader

Kostnader regnskapsføres som hovedregel når forpliktelsen er pådratt.

Inntekt

Gaver inntektsføres på mottakstidspunktet

Regnskap Naturvernforbundet i Bærum 2025				
Inntekter	Noter	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Regnskap 2024
Kontingent, andel fra NNV	1	99 450	100 000	100 897
Kommunal støtte til driften			0	15 000
Tilskudd til Gjetsumbråtan		18 000	18 000	18 000
Dugnader, kjempebjørnekjeks/Storøykilen	2	76 700	100 000	87 099
Diverse inntekter/salg	3	12 150	0	0
Grasrotmidler Norsk Tipping		15 716	12 000	11 388
Moms-kompensasjon		14 765	14 750	65 938
Tilskudd Bærum Kommune - Blomsterenger på Nygård (overført fra 2024)		82 102	82 102	12 898
Søppelrydding 2025	2	32 000		
Tilskudd «Undredagen»	7	65 280		
Renter		13 057	12 000	12 947
Sum inntekter		429 220	338 852	324 167

Kostnader		Regnskap 2025	Budsjett 2025	Regnskap 2024
Medlemsbladet Nøttekråka		72 869	80 000	70 659
Kostnader ved dugnadsarbeid		3 202	5 000	4 294
Tilskudd til prosjekter	4	25 000	100 000	50 000
Styremøter/årsmøte		25 081	30 000	25 820
Rekvisita, porto, postboks		1 539	2 000	1 466
Profilering		6 210	50 000	28 850
Økonomitjenester	5	20 000	20 000	20 000
Oppmerksomhet, gaver, premier		3 184	4 000	1 300
Arrangementskostnader		59 042	80 000	30 068
Kurs, eksterne møter, faglitteratur		6 598	5 000	4 745
Kontingenter og abonnementer		8 938	9 000	8 501
Kalendere til dugnadsdeltagere		4 320	7 000	7 150
Bankkostnader		3 415	3 000	2 764
Prosjekt Blomsterenger på Nygård		107 487	82 102	12 898
Prosjekt Undredagen		62 707	0	
Sum kostnader	6	409 591	477 102	268 514

Årets resultat	6	19 629	-138 250	55 653
----------------	---	--------	----------	--------

Balanse

Eiendeler	Note	31/12/2025	31.12.2024
Bank, driftskonto		65 055	257 659
Bank, sparekonto		488 900	375 963
Bank, plasseringskonto		3 666	3 547
Sum eiendeler		557 621	637 169

Gjeld og egenkapital	Note	31.12.2025	31.12.2024
Egenkapital 1.1	6	517 992	462 338
Årets overskudd		19 629	55 653
Egenkapital 31.12		537 621	517 992
Prosjektmidler overført til 2025			82 102
Gjeld		20 000	37 075
Sum gjeld og egenkapital	6	557 621	637 169

Bærum den 21. januar 2026
I styret for Naturvernforbundet i Bærum

Kari Balke Øiseth (sign.)
Leder

Sonja Tran (sign.)
Naturvernforbundet
(regnskapsfører)

Budsjettforslag Naturvernforbundet i Bærum 2026			
Inntekter	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Kontingent, andel fra NNV	99 450	100 000	116 277
Kommunal støtte til driften		0	0
Tilskudd til Gjettumbråtan	18 000	18 000	18 000
Dugnader, kjempebjørnekjeks/Storøykilen	76 700	100 000	76 700
Diverse inntekter/salg	12 150	0	0
Grasrotmidler Norsk Tipping	15 716	12 000	15 000
Moms-kompensasjon	14 765	14 750	21 107
Tilskudd Sparebankstiftelsen - Blomsterenger på Nygård			124 000
Tilskudd Bærum Kommune - Blomsterenger på Nygård (overført fra 2024)	82 102	82 102	0
Søppelrydding 2025	32 000		32 000
Tilskudd «Undredagen»	65 280		50 000
Renter	13 057	12 000	10 000
Sum inntekter	429 220	338 852	463 084

Kostnader	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Medlemsbladet Nøttekråka	72 869	80 000	80 000
Kostnader ved dugnadsarbeid	3 202	5 000	5 000
Tilskudd til prosjekter	25 000	100 000	100 000
Styremøter/årsmøte	25 081	30 000	30 000
Rekvisita, porto, postboks	1 539	2 000	2 000
Profilering	6 210	50 000	20 000
Økonomitjenester	20 000	20 000	20 000
Oppmerksomhet, gaver, premier	3 184	4 000	5 000
Arrangementskostnader	59 042	80 000	80 000
Kurs, eksterne møter, faglitteratur	6 598	5 000	10 000
Kontingenter og abonnementer	8 938	9 000	10 000
Kalendere til dugnadsdeltagere	4 320	7 000	7 000
Bankkostnader	3 415	3 000	4 000
Prosjekt Blomsterenger på Nygård	107 487	82 102	124 000
Prosjekt Undredagen	62 707	0	65 000
Sum kostnader	409 591	477 102	512 000

Årets resultat	19 629	-138 250	98 916
-----------------------	---------------	-----------------	---------------

Note 1 Medlemsinntekter

Per 31.12.2025 var det i alt 1832 medlemmer i Naturvernforbundet i Bærum.

Note 2 Dugnader kjempebjørnekjeks og søppelplukking

Det ble i 2025 fakturert kroner 107.000 til Bærum kommune hvor kroner 75.000 var for fjerning av kjempebjørnekjeks, og kroner 32.000 for søppelrydding. I 2024 ble inntektene fra Bærum kommune for både søppelrydding og fjerning av kjempebjørnekjeks tatt med i regnskapet under «Dugnader», men i 2025 er inntektene splittet i to forskjellige linjer; «Dugnader» og «Søppelrydding 2025». Det ble også fakturert NSF Løvenskiold kroner 1700 for fjerning av kjempebjørnekjeks i 2025.

Note 3 Diverse inntekter

Det er mottatt i 2025 kroner 5.600 i deltakeravgift båttur den 02.06, og kroner 6.550 i minnegaver.

Note 4 Tilskudd prosjekter

Det er i 2025 gitt kr. 25.000 i støtte til Naturvernforbundet i Oslo og Akershus som bidrag til ombygging av låve.

Note 5 Personalkostnader

Det har ikke vært noen ansatte i NiB i 2025. Naturvernforbundet sentralt har levert regnskaps- og økonomitjenester til Naturvernforbundet i Bærum (NiB) for 2025.

Note 6 Gjeld og egenkapital

Egenkapital 1.1	kr. 517 992
Årets resultat	kr. 19 629
Egenkapital 31.12	kr. 537 621
Gjeld	kr. 20 000
Sum gjeld og egenkapital	kr. 557 621

Kortsiktig gjeld består av:

- Naturvernforbundet sentralt kr. 20 000 for regnskapsførsel i 2025.

Note 7 Prosjekt Undredagen

Totale inntekter på 65.280 kr for «Undredagen» i 2025 utgjør 65.000 kr i tilskudd fra Akershus Fylkeskommune, og 280 kr for salg av boller.

Uttalelse fra valgt revisor, Naturvernforbundet i Bærum, for regnskapsåret 2025:

Jeg har revidert årsregnskapet for Naturvernforbundet i Bærum for regnskapsåret 2025. Regnskapet viser et overskudd på 19.629 kroner. Overskuddet legges til formålskapitalen, slik at den øker tilsvarende overskuddet for 2025.

Etter min vurdering er årsregnskapet avgitt i samsvar med god norsk regnskapsskikk og gir et riktig bilde av lokallagets økonomiske stilling per 31. desember 2025.

Revisjonen omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, og vurdering av innholdet i og presentasjon av årsregnskapet.

Jeg finner å kunne anbefale at det fremlagte årsregnskap godkjennes som Naturvernforbundet i Bærum sitt årsregnskap for 2025.

Østerås, 26.01.2026



Øystein Edvin Berg

Valgt revisor

oystein@geografen.no / mob: 412 00 242

Returadresse:
Naturvernforbundet i Bærum
Pb. 252
1319 Bekkestua



En liten spurveugle
er et sjeldent syn.
FOTO: TORGEIR WITTERSØ
SKANCKE

Invitasjon til foredrag og innkalling til årsmøte

Tirsdag 3. mars 2026 kl. 18:00 i Bekkestua bibliotek

Program

Kl. 18:00 Foredrag ved Torgeir Wittersø Skancke:

Uglenes tale – hva kan nattens vesener fortelle om naturkrisen?

Foredraget er åpent for alle. Det er begrenset antall plasser i salen, og alle som skal på foredraget må hente gratis billett på biblioteket på Bekkestua. Du kan hente billetter fra 17. februar. Maks 4 billetter per person. Du kan også ringe og bestille, reserverte billetter holdes ut neste virkedag.

Kl. 19:00 Pause med kaffe/te og kringle

Kl. 19:30 Årsmøte (bare for medlemmer)

Dagsorden:

Sak 1. Valg av møteleder, referent og protokollunderskrivere

Sak 2. Godkjenning av innkalling og dagsorden

Sak 3. Godkjenning av styrets årsmelding for 2025

Sak 4. Godkjenning av regnskapet for 2025

Sak 5. Godkjenning arbeidsprogram for 2026

Sak 6. Godkjenning av budsjett for 2026

Sak 7. Innmeldte saker

Sak 8. Valg

Frist for å melde inn saker til punkt 7 er 17. februar. Saker meldes inn til baerum@naturvernforbundet.no

Vel møtt!

Kari Balke Øiseth
Styreleder i Naturvernforbundet i Bærum



Naturvernforbundet
Bærum

